

Гуманізм епохи відродження в Україні

Барчук Сергій Петрович

Передумови виникнення

- Починаючи від 2-ї половини XV ст. в Україні, яка входила до складу Великого Князівства Литовського Починаючи від 2-ї половини XV ст. в Україні, яка входила до складу Великого Князівства Литовського та Речі Посполитої Починаючи від 2-ї половини XV ст. в Україні, яка входила до складу Великого Князівства Литовського та Речі Посполитої, складаються передумови ренесансно-гуманістичної філософської та громадсько-політичної думки. Насамперед це була поява значної кількості економічно незалежних міст із магдебурзьким правом, які ставали не лише торгівельними й ремісничими центрами, але й центрами політичного й культурного життя.
- Ідеї ренесансного гуманізму виникали й розвивалися в Україні на ґрунті двох різних традицій: західноєвропейської

Фреска Рафаэля «Афинская школа», где наряду с Пифагором, где наряду с Пифагором и Аристотелем, где наряду с Пифагором и Аристотелем изображены Леонардо, где наряду с Пифагором и Аристотелем изображены Леонардо и Браманте.

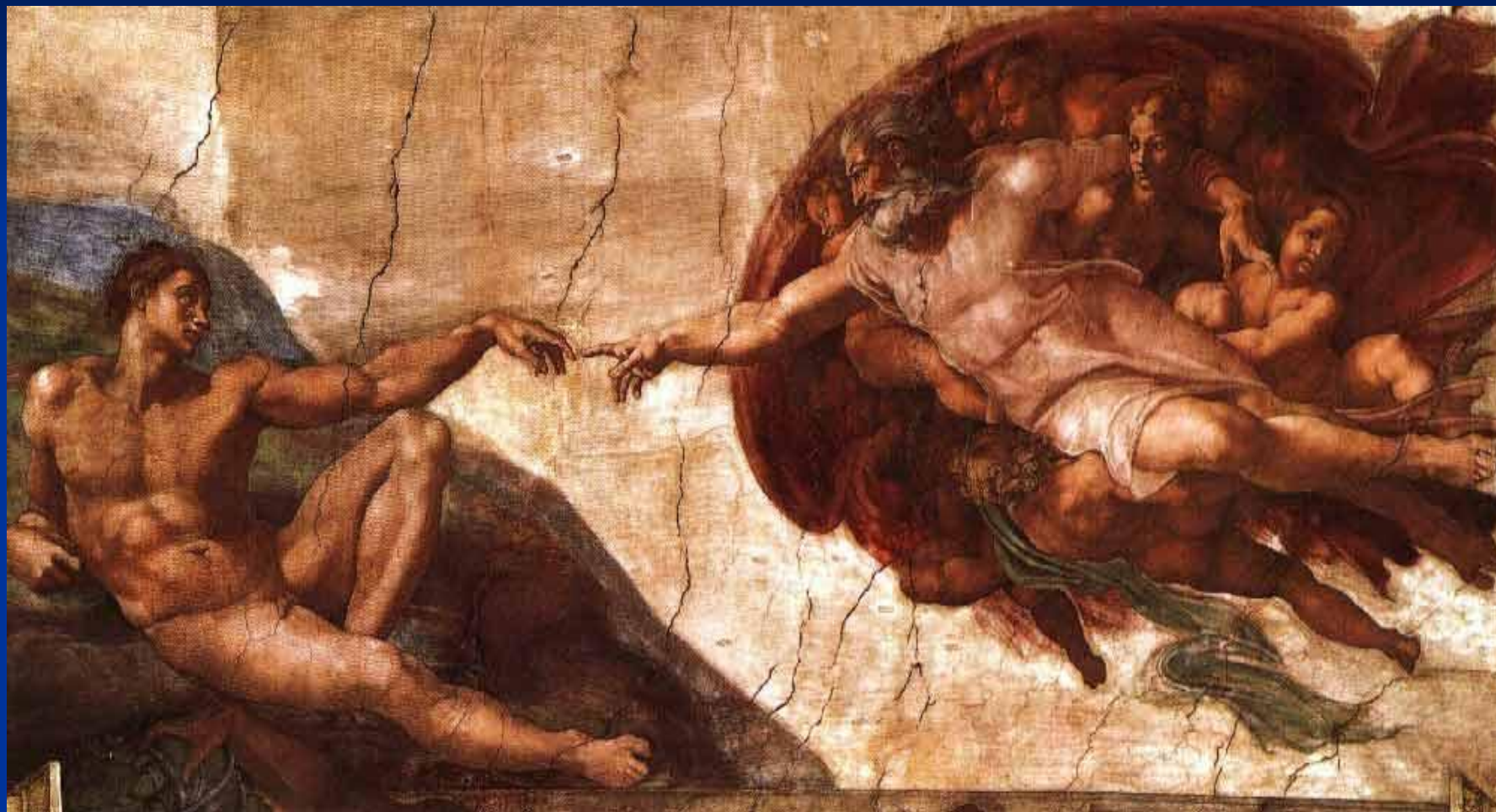

- Для створення українського погляду на сучасний Світ століттями працювала філософська, природознавча та мистецька думка українського народу. Гуманізм є складовою частиною українського світосприйняття і обумовлений культурними, науковими, економічними надбаннями та суспільними відносинами, сформованими в Україні. Наразі зараз вони не такі, як хотіли б українці, але ж для того і існують епохи Відродження, коли нація починає сприймати нову парадигму розвитку, яка визріває в суспільстві на основі свого історичного досвіду.

- Саме в своїй традиційності і звичаєвості українці почали відроджувати свою Землю. Нарешті прокинувся козацький дух. Національний одяг та Прапор отримали шалену популярність. Український Гімн по кількості виконань перевершив всі можливі рейтинги. Українські пісні вивчають і співають при першій нагоді. «Слава Україні!» є найкраще вітання.

Змінювалось світосприйняття – змінювались закони, за якими жили звичайні люди.

Гуманісти України

- Найвизначнішими гуманістами другої половини XV - початку XVII ст., що поширювали нові ідеї на українських теренах, були такі діячі як: Григорій Саноцький Найвизначнішими гуманістами другої половини XV - початку XVII ст., що поширювали нові ідеї на українських теренах, були такі діячі як: Григорій Саноцький (Гжегош із Санока) (1406-1477), Юрій Дрогобич Найвизначнішими гуманістами другої половини XV - початку XVII ст., що поширювали нові ідеї на українських теренах, були такі діячі як: Григорій Саноцький (Гжегош із Санока) (1406-1477), Юрій Дрогобич (Котермак) (бл. 1450-1494), Павло Кросненський Найвизначнішими гуманістами другої половини XV - початку XVII ст., що поширювали нові ідеї на українських теренах, були такі діячі як: Григорій Саноцький (Гжегош із Санока) (1406-1477), Юрій Дрогобич (Котермак) (бл. 1450-1494), Павло Кросненський (Русин із Кросна) (бл. 1470-1517), Лукаш із Нового Міста Найвизначнішими гуманістами другої половини XV - початку XVII ст., що поширювали нові ідеї на українських теренах, були такі діячі як: Григорій Саноцький (Гжегош із Санока) (1406-1477), Юрій Дрогобич (Котермак) (бл. 1450-1494), Павло Кросненський (Русин із Кросна) (бл. 1470-1517), Лукаш із Нового Міста (пом. бл. 1542), Станіслав Оріховський-Роксолан Найвизначнішими гуманістами другої половини XV - початку XVII ст., що поширювали нові ідеї на українських теренах, були такі діячі як: Григорій Саноцький (Гжегош із Санока) (1406-1477), Юрій Дрогобич (Котермак) (бл. 1450-1494), Павло Кросненський (Русин із Кросна) (бл. 1470-1517), Лукаш із Нового Міста (пом. бл. 1542), Станіслав Оріховський-Роксолан

Magister Georgius Drohobicz de Russia.

- На думку Володимира Литвинова, дослідника епохи Відродження на українських землях, до українських гуманістів XV-XVI ст. передусім належали ті, хто сам усвідомлював себе українцем («рутенцем») і наголошував на цьому. Конфесійні чи мовні ознаки при цьому не мали суттєвого значення. Водночас багато з українських гуманістів того періоду належали до кола діячів інших культур, насамперед, польської.

- Майже всі вони після здобуття вищої освіти у західноєвропейських навчальних закладах повернулися на українські землі й провадили гуманістичну діяльність передусім у так званому Руському воєводстві.
- Головними центрами поширення гуманістичних ідей у цей час були Київ Головними центрами поширення гуманістичних ідей у цей час були Київ, Львів Головними центрами поширення гуманістичних ідей у цей час були Київ, Львів, Острог Головними центрами поширення гуманістичних ідей у цей час були Київ, Львів, Острог, Перемишль Головними центрами поширення гуманістичних ідей у цей час були Київ, Львів, Острог, Перемишль, Замостя.
- За свідченням Дмитра Антоновича За свідченням Дмитра Антоновича, гуманістичний рух на українських землях був тісно пов'язаний з друкарською справою [57]:
- Школа і друкарня стали головною зброєю у відпорній боротьбі за українську національність, яку вів український гуманізм у другій половині XVI століття.

- Найвагомимим внеском українських гуманістів є їхні здобутки у галузі історіософської, суспільно-політичної та етичної проблематики. Українські гуманісти розвивали й поширювали комплекс ідей, які називають сьогодні ідеями громадянського гуманізму: національна самосвідомість, патріотизм, громадянське служіння, справедливість, політичні свободи. Популяризація цих ідей створила духовне підґрунтя для майбутньої національно-визвольної війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького.

- Дмитро Антонович у лекціях про українську культуру висловив думку про те, що український гуманізм був ближчим до німецького гуманізму, аніж до емансипованого від церкви італійського ренесансного гуманізму. Спільною рисою з німецьким гуманізмом, на думку Антоновича, було те, що у обох випадках це був рух пробудження національної ідентичності [\[58\]](#).

- Українці завжди були хліборобами і спілкувались із своєю Землею, як з Вищою Сутністю. Маємо пригадати свої звичаї. Українці все можуть і мають зробити, бо ми нація У-країни досконалих людей, саме на це й сподівається увесь Світ. І як кажуть в Одесі «і так що нам з цим усім робить?».

Посилання

- [Литвинов, Володимир. Ренесансний гуманізм в Україні. Ідеї гуманізму епохи Відродження в українській філософії XV- початку XVII століття \(онлайн\)](#)
- [Бібліографія на тему гуманізму в Україні на 1650 назв з книги Володимира Литвинова «Ренесансний гуманізм в Україні»](#)
- [Всесвітня історія. Середньовіччя і нові часи — Крип'якевич : 2. Гуманізм і ренесанс](#)
- [Колотілова Н. А., Риторика, 7.4. «Studia humanitatis»](#)
- [М. М. Закович, Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник, VI. Ренесанс, 1. Народження гуманізму. 2. Нова концепція людської особистості і нова модель освіти.](#)
- [Філософія: Навчальний посібник / В. А. Буслинський, П. І. Скрипка, В. Ю. Алексєєв, Л. М. Кусок, Тема 2. Історичний розвиток світової філософії, 2.3. Філософія епохи Відродження \(XV–XIII ст.\)](#)
-
-